

Statsforvalteren i Agder

Forslag til vern av Tarvatnet naturreservat,
Joknåsen naturreservat og utvidet vern av
Oksåsen naturreservat

Flekkefjord, Lindesnes og Grimstad
kommuner

Agder fylke

Utkast til verneplan for skog
Høringsutgave mars 2025

Innholdsfortegnelse

Høring av verneplaner	4
Innledning	4
Naturfaglige registreringer	4
Oksåsen utvidelsesområde	4
Tarvatnet naturreservat	5
Joknåsen naturreservat	5
Verneform	5
Hva medfører vernet?	5
Verneforskrift og restriksjonsnivå	6
Planstatus	6
Generelle kommentarer til bestemmelsene i verneforskriftene	6
Inngrep	6
Planteliv	7
Dyreliv	7
Friluftsliv	7
Motorferdsel	7
Skjøtsels- og forvaltningsplaner	8
Kulturminner	8
Generelle unntaksbestemmelser	9
Forvaltningsmyndighet	9
Økonomisk erstatning	9
Verneprosessen	9
Oppstart av verneprosess	9
Endringer etter oppstartsmelding	10
Sammendrag av innkomne innspill	10
Oksåsen naturreservat - utvidelse	10
Tarvatnet naturreservat	10
Joknåsen naturreservat	10
Statsforvalterens kommentarer til innspillene	11
Oksåsen naturreservat - utvidelse	11
Tarvatnet naturreservat	11
Joknåsen naturreservat	12
Områdebeskrivelse – Oksåsen naturreservat utvidelsesområde	12
Områdebeskrivelse – Tarvatnet naturreservat	12
Områdebeskrivelse – Joknåsen naturreservat	13

Verneforskrifter	14
Forskrift om vern av Oksåsen naturreservat, Flekkefjord kommune, Agder	14
Forskrift om vern av Tarvatnet naturreservat, Lindesnes kommune, Agder	17
Forskrift om vern av Joknåsen naturreservat, Grimstad kommune, Agder	20

Høring av verneplaner

Statsforvalteren i Agder sender med dette ut forslag til verneplan for opprettelse av Tarvatnet naturreservat, Joknåsen naturreservat, og utvidelse av Oksåsen naturreservat på lokal og sentral høring. Områdene ligger i Flekkefjord, Lindesnes og Grimstad kommuner, og har alle kommet til gjennom ordningen med frivillig vern av skog.

Verneplanen sendes på høring etter avtale med Miljødirektoratet.

Innspill til verneforslagene sendes skriftlig til Statsforvalteren i Agder innen 18.05.2025

Innledning

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. Per januar 2025 er 5,4 % av all skog, og av dette 4,1 % av den produktive skog i Norge vernet, jf. tall fra NIBIO. Dette er langt mindre enn andre land i Europa. Forskernes nasjonale anbefaling er at 4,6 % av det produktive skogarealet vernes. St.meld. nr. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet. Et av satsingsområdene er at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene fra en rapport fra NINA og Skogforsk, «Evaluerings av skogvernet i Norge» (Framstad mfl. 2002). Stortinget har videre satt seg som mål å verne 10 % skogareal. Opptrappingen av skogvernet er en viktig del av Norges bidrag for å stanse tap av biologisk mangfold. Norge har forpliktet seg til å ta vare på vårt biologiske mangfold gjennom nasjonale målsettinger og internasjonale avtaler. Vern av skogområder skal bidra til et representativt vern av skogtyper og sikre trua arter og naturtyper i norsk skog. Norge har stor variasjon av skogtyper, også skogtyper som er internasjonalt sjeldne. Nær 50 prosent av de trua og nær trua artene i Norge lever i skog.

Regjeringens arbeid med vern av skog foregår nå etter to hovedlinjer; frivillig vern av skog og vern av skog på statens grunn. I Stortingsmeldingen blir begge strategiene trukket fram som viktige for det framtidige skogvernet i Norge.

Frivillig vern innebærer at skogeier(e) tilbyr staten vern av egen skog. Arbeidet skjer i et nært samarbeid mellom Norges skogeierforbund og miljøvernmyndighetene. Miljøvernmyndighetene vurderer tilbudet og iverksetter naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdier. Om det etter en slik registrering er aktuelt å fremme et verneforslag for det aktuelle arealet, vil det bli gjennomført forhandlinger med grunneier om avgrensing, verneforskrifter og økonomisk kompensasjon. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Alle verneforslagene omtalt i denne verneplanen er et resultat av tilbud om frivillig vern av skog fra skogeiere.

Naturfaglige registreringer

Naturfaglige kvaliteter og verneverdier innenfor utvidelsesområdet i Oksåsen naturreservat ble kartlagt den 15. og 16. juni 2022, Tarvatnet naturreservat ble kartlagt den 29.05.2022 og Joknåsen naturreservat den 5.10.2023. Alle de tre områdene er kartlagt av Biorehab Klepsland.

Oksåsen utvidelsesområde

Verneforslaget for utvidelse av Oksåsen naturreservat omfatter en nordøstlig utvidelse av reservatet samt en mindre arronderingsmessig utvidelse i sør. Begge de to utvidelsesområdene består i all hovedsak av moderat gammel furuskog. De største verneverdiene finnes imidlertid i det nordøstlige

utvidelsesområdet der furuskogen har mer velutviklet gammelskogstruktur samt en høyere tetthet av store gamle trær og løvtrær enn ellers i området. Innslag av uvanlig storvokst eik og osp er også relativt stort i denne delen av utvidelsesområdet.

Tarvatnet naturreservat

Det foreslåtte naturreservatet Tarvatnet omfatter en nordvestvendt skråning på sørøstsiden av vannet. Området er lavereliggende, fra om lag 30-150 m.o.h, og en stor del består også av skog på høy bonitet. Gammel eikeblandingsskog dominerer verneforslaget, og det har spredt innslag av store eiketrær. Det finnes høye naturverdier knyttet til eldre ospedominert skog og skog med klare nemorale vegetasjonstrekk, som stedvis mye kristtorn. Naturverdiene som skiller seg ut med særlig høy verneverdi omfatter et mindre areal i sør med en forekomst av gamle, hule lindetrær samt et rikere område i nordøst med velutviklet skogstruktur og høy andel rikbarkstrær. Verneforslaget omfatter også den rødlistede naturtypen frisk rik edelløvskog (NT).

Joknåsen naturreservat

Det foreslåtte naturreservatet består av eldre eikeskog på middels til høy bonitet. I de skinnere områdene dominerer furuskogen. Verneområdet har spredt innslag av stor osp og store eiketrær, samt en del liggende død ved av disse treslagene. Det finnes også spredt innslag av de rødlista naturtypene lågurtedelløvskog (VU) og kalk- og lågurtfuruskog (VU) innenfor verneforslaget.

Rapportene med resultater fra de naturfaglige registreringene av verneverdier i skog for de fire foreslåtte naturreservatene, beskriver naturgrunnlag, vegetasjon, skogstruktur og påvirkning samt forslag til avgrensning av aktuelt verneområde. I rapporten finner man også Statsforvalterens vurdering av verneverdier og en nærmere beskrivelse av registrerte naturområder. Verdivurderingen tar utgangspunkt i en rekke kriterier som blant annet kartlagt skogtype, forekomst av ulike treslag, kalkinnhold, død ved (fordelt på stående og liggende, dimensjon og nedbrytningsgrad) og andel store og gamle trær.

For nærmere beskrivelse av de foreslåtte verneområdene samt hovedinnholdet i den naturfaglige registreringen, viser vi til områdebeskrivelsen på slutten av høringsdokumentet. Statsforvalteren kan sende deg den naturfaglige rapporten i sin helhet, dersom det er ønskelig.

Verneform

Skogområder som inngår i ordningen med frivillig vern skal normalt fredes som naturreservat, etter naturmangfoldloven § 37. De foreslåtte verneområdene som inngår i denne høringen, vil alle i større eller mindre grad bevare en bestemt type natur i form av rik edelløvskog, gammel furuskog og gammel lavereliggende eikedominert skog. Det er også innslag av de rødlista naturtypene lågurtedelløvskog (VU), kalk- og lågurtfuruskog (VU) samt frisk rik edelløvskog (NT) i tre av verneforslagene som inngår i høringen. Områdene som foreslås vernet vil ha viktige funksjoner som leveområder for enkelte krevende og trua arter sopp og lav knyttet til gammel skog med god kontinuitet og ulike treslag som eik, furu og osp. Opprettelse av naturreservater ved Tarvatnet og Joknåsen samt utvidelse av eksisterende naturreservat ved Oksåsen, tilfredsstiller etter vår vurdering vilkårene i naturmangfoldloven (nml.) § 37 om områder som kan vernes som naturreservat.

Hva medfører vernet?

Når skog vernes som naturreservat legges det vekt på at det er hele økosystemet og de økologiske prosessene som skal bevares. Verneformålet innebærer at det skal skje en naturlig utvikling over tid, det vil si at de naturlige økologiske prosessene uforstyrret skal kunne finne sted i skogen.

Et vernevedtak vil få konsekvenser for fremtidig bruk og hvilke aktiviteter som kan foregå i området som blir vernet. Alle tiltak som kan føre til endringer i naturmiljøet vil være forbudt. Skogsdrift, skogskjøtsel, uttak av ved, nydyrking, drenering/grøfting, andre aktiviteter og arrangementer samt oppføring av bygninger vil ikke være tillatt. Det samme gjelder motorisert ferdsel. En del tiltak som kunne gjennomføres tidligere, vil nå være søknadspliktige. I fellesskap vil søker og forvaltningsmyndighet ofte komme fram til løsninger som gjør at det ønskede tiltaket kan gjennomføres uten å komme i konflikt med verneformålet. For enkelte søknadspliktige tiltak kan det gis tillatelser som gjelder for flere år om gangen. Tradisjonelle friluftslivsaktiviteter som vanlig ferdsel til fots og på ski, jakt, fiske og plukking av bær og sopp vil kunne foregå som tidligere.

Verneforskrift og restriksjonsnivå

Statsforvalteren har utarbeidet forslag til verneforskrifter og vernekart for naturreservatene ved Tarvatnet og Joknåsen, samt revidert gjeldende verneforskrift for Oksåsen naturreservat. Verneforskriftene er omarbeidet til gjeldende mal for verneforskrifter utformet av Miljødirektoratet per januar 2025. Forslag til verneforskrifter sendes på høring sammen med verneplanen og utkast til vernekart. Nye forhold som blir kjent om de foreslåtte verneområdene og uttalelser som kommer inn i forbindelse med den sentrale høringen, kan føre til at det blir gjort ytterligere tilpasninger av verneforskriften og/eller justering av vernekart etter høringsperioden er gått ut. Det er derfor av stor betydning at både høringsinstansene og skogeierne selv eller gjennom skogeierforening, kommer med konkrete innspill til den aktuelle verneforskriften og vernekartet som ligger ute til høring. Mulighet for justering av verneforskrift og vernekart blir vurdert opp mot hensynet til verneformålet i hvert enkelt tilfelle.

Planstatus

Alle de tre foreslåtte naturreservatene er avsatt til LNFR-områder i de tre kommunene sine gjeldende kommuneplaner. Deler av det foreslåtte naturreservatet ved Tarvatnet er i tillegg underlagt hensynssone nedslagsfelt for drikkevann.

Generelle kommentarer til bestemmelsene i verneforskriftene

Den lokale verneforskriften gir en nøyaktig og konkret oversikt over hvilke tiltak og aktiviteter som kan gjennomføres i verneområdene, og om de er søknadspliktige eller ikke. Nedenfor gis det noen generelle kommentarer til forskriftene.

Inngrep

Verneforskriftene legger opp til at gjennomføring av tiltak som kan endre naturmiljøet er forbudt. Bestemmelsen inkluderer anlegg av ulike slag (midlertidige og faste), men også andre typer tiltak som uttak og oppfylling av masse, deponering av avfall og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Det er ikke tillatt å føre opp nye bygg som for eksempel hytter eller jaktbuer i et naturreservat. Eksisterende bygninger og veier kan vedlikeholdes opp til den standarden de har på vernetidspunkt, men det legges i utgangspunktet ikke opp til oppgradering og/eller standardheving. I de få tilfellene det åpnes for gjenoppføring av bygninger i naturreservatene, er dette spesifisert i verneforskriften og det forutsettes at gjenoppføring skjer innenfor rammen av den størrelse og utforming som bygningen hadde på vernetidspunktet. Vedlikehold av anlegg som er i bruk på fredningstidspunktet er tillatt. Anlegg viser her til eksisterende skogsbil/traktorveier, kulturminner, dammer, bruer, stier, klopper med mer. Eksempelvis innebærer dette at eksisterende traktorveier og stier kan ryddes og holdes åpne tilsvarende det som var tilstanden ved vernetidspunktet. Eksisterende turstier kan også fortsatt

merkes uten noen videre søknadsbehandling. Rydding og merking av nye stier vil imidlertid være søknadspliktig.

Gjennom verneprosessen vil Statsforvalteren vurdere hvilke stier og traktorveier som skal kunne vedlikeholdes. Disse vil som regel bli tegnet inn i vernekartet. For at eldre traktorveier skal kunne vedlikeholdes må de ha et lovlig og reelt bruksformål utover uttransport av felt storvilt. Statsforvalteren minner om at traktorveier som regel er anlagt i forbindelse med drift av skogen. Ved et vern av området vil skogsdrift ikke lenger være tillatt og behovet for å vedlikeholde denne type drifteveier faller derfor også som regel bort. Det kan gis unntak i de tilfeller der skogsdrift på bakenforliggende eiendom krever bruk av eksisterende traktor/skogsbilvei.

Det bemerkes at plan- og bygningslovens (pbl.) bestemmelser vil gjelde i tillegg til bestemmelsene i verneforskriften, men at det ikke kan gis tillatelser utover det som er tillatt etter vernereglene.

Planteliv

Vernebestemmelsene legger opp til en generell plantelivsfredning som inkluderer all vegetasjon i de aktuelle reservatene. Det er heller ikke tillatt å så eller plante trær og annen vegetasjon. Plukking av bær og matsopp er fremdeles tillatt som før, og det vil også være tillatt å gjøre opp bål dersom en samler små tørrkvist fra bakken eller benytter seg av medbrakt ved.

Dersom plukkhogst inngår som nødvendig skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene, vil dette være tillatt.

Dyreliv

Det er lagt opp til en generell dyre- og fuglelivsfredning i naturreservatene. Fredningen gjelder også reirplasser og hiområder inkludert beverhytter. Det er imidlertid åpnet opp for jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk forutsatt at det foreligger tillatelse fra grunneier.

Friluftsliv

Ferdsel til fots og på ski i verneområdene er tillatt. Ut fra en generell vurdering av faren for forstyrrelser og slitasje på markvegetasjonen, er sykling, ridning samt bruk av hest og kjerre forbudt i de foreslåtte verneområdene utenom på eksisterende stier og veier.

Det er heller ikke tillatt å bruke naturreservatene til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer. Hva som regnes for å være et stort arrangement blir vurdert i hvert enkelt tilfelle ut fra omfanget av påvirkning og risiko for skade og/eller slitasje på verneverdiene. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til at enkelte større arrangementer kan gjennomføres i reservatene. Ved utforming av slike søknader anbefaler vi at det tas kontakt med forvaltningsmyndigheten før konkret søknad sendes inn for å avklare hva denne må inneholde.

Dersom det over tid viser seg at tillatt ferdsel er i strid med verneformålet, kan Miljødirektoratet, ved forskrift forby eller regulere ferdselen i hele eller deler av reservatene. Utarbeidelse og eventuell innføring av en slik forskrift følger forvaltningslovens regler.

Motorferdsel

I utgangspunktet er all motorisert ferdsel i naturreservater forbudt. Tradisjonelt er en stor del av verneområdene benyttet i forbindelse med storviltjakt (elg og hjort), og det kan derfor være aktuelt med tilpasninger av verneforskriften med hensyn til uttransport av felt elg/hjort på eksisterende traktorveier og i terrenget generelt. I rene skogområder med liten fare for at det kan oppstå kjøreskader, foreslås det et generelt unntak i verneforskriften om at lett terrenggående beltekjøretøy

som ikke setter varige spor i terrenget, kan brukes for uttransport av storvilt dersom det er nødvendig. Slike kjøretøy er definert som ATV med belter eller elgtrekker/jernhest. I noen tilfeller kan det også åpnes for at eksisterende godkjente traktorveier som tegnes inn i vernekartet kan benyttes til kjøring med traktor/ATV for uttransport av felt storvilt. Statsforvalteren presiserer at dette kun gjelder kjøring på avmerket traktorvei og ikke i terrenget ellers. Det vil for eksempel ikke være anledning til å benytte ATV eller traktor for å transportere jegere ut til avsidesliggende jaktposter.

I forbindelse med gjennomføring av nødvendig vedlikehold på eksisterende traktorveier i naturreservater, vil det i enkelte tilfeller kunne oppstå et behov for bruk av motorkjøretøy. Verneforskriften åpner for at motorferdsel på eksisterende traktorveier i forbindelse med nødvendig vedlikehold kan tillates, men da etter godkjent søknad om dispensasjon fra vernereglene. Det samme gjelder i forbindelse med nødvendig motorferdsel ved gjennomføring av vedlikehold på eksisterende bygninger som er i bruk på vernetidspunkt.

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag med tilhørende forskrift gjelder i tillegg til disse bestemmelsene, men gir ikke tillatelse ut over det vernereglene fastsetter. I de fleste tilfeller der det gis dispensasjon for motorferdsel etter verneforskriften, må det også søkes om tillatelse til motorferdsel hos kommunen etter lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Verneforskriften endrer ikke grunneieres rett til å nekte/regulere motorferdsel på egen grunn. Det må derfor også foreligge tillatelse fra grunneier før det kan benyttes motorkjøretøy innenfor verneområdene.

Skjøtsels- og forvaltningsplaner

Verneformålet i de tre foreslåtte naturreservatene som sendes på høring, er knyttet opp mot å frede alt naturlig plante- og dyreliv, og at skogen skal få utvikle seg i retning naturskog gjennom fri utvikling uten inngrep. Det registrerte artsmangfoldet er ikke knyttet opp mot kulturbetingete naturtyper, og vi vurderer derfor det totale skjøtselsbehovet til å være relativt lite alle områdene. Ved taksbefaring i Tarvatnet ble det imidlertid registrert et mindre eldre plantefelt med gran øst i det foreslåtte naturreservatet. Siden bestandet er relativt lite mener Statsforvalteren at ringbarking vil kunne være aktuelt skjøtselstiltak for å unngå spredning av gran til nærliggende edelløvskog. Det ble ikke observert noen vesentlig spredning på befaringen.

Dersom en over tid vurderer at verneverdiene trues, åpner forslag til verneforskrift for at det kan gjennomføres nødvendige skjøtselstiltak for å ivareta verneverdiene, og at det kan gis dispensasjon for uttak av etablerte plantefelt. I utkast til verneforskrifter åpnes det også for at det kan utarbeides forvaltningsplan for reservatene. Statsforvalteren vil vurdere behovet for utarbeidelse av forvaltningsplan etter at verneprosessen er gjennomført.

Etter et eventuelt vedtak om fredning av områdene som er foreslått i dette verneplanutkastet, vil områdenes grenser bli merket i marka med standardiserte grensemerker og skilt. Det kan også bli satt opp tavler med utfyllende informasjon om naturverdier samt gjeldende verneforskrifter og avgrensning av området. Statens Naturoppsyn, vil etter at verneområdene er opprettet, få ansvar for å drive oppsyn i de aktuelle naturreservatene.

Kulturminner

Det finnes ofte kulturminner innenfor foreslåtte verneområder. Dette kan for eksempel være gravhauger, gamle hustuffer, ruiner mm. Etter søknad vil man imidlertid kunne få tillatelse til å sette i stand/reparere, vedlikeholde og skjøtte slike kulturminner. Det er Agder fylkeskommune, Kulturhistorisk museum og Riksantikvaren som er myndighet for automatisk fredete, vedtaksfredete eller på andre måter fredete kulturminner etter kulturminneloven. Vi minner derfor om at

istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner også er søknadspliktig etter kulturminneloven i tillegg til verneforskriften for det enkelte naturreservat.

Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra vernebestemmelsene dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. nml. § 48. Statsforvalteren påpeker at «vesentlige samfunnsinteresser» forstås som tiltak av nasjonal betydning. Statsforvalteren presiserer at det først og fremst er tiltak som ikke er vurdert konkret i løpet av verneprosessen, som skal behandles etter denne dispensasjonsbestemmelsen. Det skal derfor også svært mye til for at det skal kunne gis dispensasjon til gjennomføring av nye tiltak.

Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren har tradisjonelt vært tillagt forvaltningsansvaret for verneområder i Norge. Det foregår nå en prosess hvor kommunene er tilbudt forvaltningsmyndigheten over visse typer verneområder innen kommunens grenser. Statsforvalteren ber derfor om at Flekkfjord, Lindesnes og Grimstad kommuner, i sitt høringsvar, gir skriftlig tilbakemelding på om de ønsker å få forvaltningsansvaret for reservatene som nå er på høring. Vi bemerker i denne sammenheng, at dersom kommunen takker ja til et av disse områdene som er på høring, innebærer det at de også vil overta forvaltningsansvaret for de andre mindre naturreservatene i kommunen. Hvem som vil bli forvaltningsmyndighet for de aktuelle naturreservatene vil bli endelig bestemt av Miljødirektoratet relativt kort tid etter at vernevedtaket er fattet.

Økonomisk erstatning

Etter reglene i naturmangfoldloven (jf. §§ 50 og 51) har eiere og rettighetshavere til eiendom som blir fredet som naturreservat krav på erstatning for økonomisk tap som følge av vernevedtaket. Arbeidsformen frivillig vern innebærer at det forhandles om avtaler med de berørte grunneierne. Foreslåtte verneområder ved Oksåsen ble taksert den 29. oktober, Tarvatnet den 12. november og Joknåsen den 10. desember 2024. Signerte avtaler om erstatning må være på plass før det fattes endelig vedtak om vern av områdene. Når erstatningssum er avtalt, vil denne normalt bli utbetalt kort tid etter at det er fattet vernevedtak i statsråd.

Verneprosessen

Oppstart av verneprosess

Statsforvalteren i Agder meldte oppstart av verneprosess for utvidelse av Oksåsen naturreservat den 18.11.2024. Oppstartsmelding med verneforslagene for Tarvatnet naturreservat og Joknåsen naturreservat ble sendt ut den 16.12.2024. Oppstartsmeldingene ble sendt ut til skogeierne og øvrige berørte parter; deriblant Flekkefjord kommune, Lindesnes kommune og Grimstad kommune, Agder fylkeskommune, Glitre Nett AS samt andre aktuelle lokale lag og foreninger. Melding om oppstart av verneplanarbeid ble også sendt til berørte regionale etater og interesseforeninger. Melding om oppstart av verneplanarbeid ble annonsert i Agderposten, Fædrelandsvennen, Avisen Agder, Lindesnes Avis og Grimstad Adressetidende.

Det kom samlet inn tre innspill til oppstartsmeldingen for utvidelse av Oksåsen naturreservat, fem innspill til verneforslaget for Tarvatnet naturreservat og fem innspill til verneforslaget for Joknåsen naturreservat. Statsforvalteren bemerker at verken Flekkefjord kommune eller Grimstad kommune har uttalt seg til oppstartsmeldingen for foreslåtte nye verneområder i deres respektive kommuner.

En sammenfatning av hovedinnholdet i innspillene og Statsforvalterens vurdering av innspillene følger nedenfor.

Endringer etter oppstartsmelding

Det har ikke kommet inn merknader til melding om oppstart av verneprosesser for de tre områdene som har medført endringer i verneforskrift eller vernekart. Områdene blir derfor sendt på høring med tilsvarende avgrensninger som de hadde i oppstartsmeldingen.

Sammendrag av innkomne innspill

Oksåsen naturreservat - utvidelse

Statnett SF bemerker at foreslått utvidelse av verneområdet ved Oksåsen ikke berører deres eksisterende anlegg eller lokalisering for planlagte nye anlegg. De har derfor ingen merknader til skogvern som foreslått i oppstartsmeldingen.

Språkrådet har ingen merknader til at Oksåsen naturreservat videreføres som navn på det utvidede verneområdet.

Glire Nett AS har ingen merknader til foreslått utvidelse av Oksåsen naturreservat.

Tarvatnet naturreservat

Lindesnes kommune er positiv til foreslått vern av Tarvatnet naturreservat. De kommer med innspill om at hogst/luking av fremmede arter med fordel kunne vært tatt inn som et generelt unntak i verneforskriften § 4 selv om slike tiltak omfattes av forskriftens § 9 om skjøtsel. Hensikten med å ta inn slik aktivitet som unntak vil være å sikre rask fjerning dersom spredning av fremmede arter skulle bli et problem i verneområdet i fremtiden.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har vurdert oppstartsmeldingen for Tarvatnet naturreservat med hensyn til energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner mm. Så langt NVE kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser innenfor det foreslåtte verneområdet. NVE ber likevel om at områdekonsesjonær Glitre Nett AS uttaler seg om deres eksisterende anlegg og eventuelle fremtidige planer i områdene ved det foreslåtte naturreservatet.

Statnett SF bemerker at det foreslåtte naturreservatet ved Tarvatnet ikke berører deres eksisterende anlegg eller lokalisering for planlagte nye anlegg. De har derfor ingen merknader til skogvern som foreslått i oppstartsmeldingen.

Å Energi vannkraft viser til at de ikke har anlegg som blir berørt, og har derfor ingen merknader til forslaget om å opprette Tarvatnet naturreservat.

Glitre Nett AS – hadde ikke svart på oppstartsmeldingen innen fristen. Statsforvalteren kontaktet derfor Glitre Nett AS den 14.2.2025 og etterlyste innspill. Den 19.02.2025 skriver Glitre Nett AS på e-post at deres anlegg ikke blir berørt av verneforslaget for Tarvatnet naturreservat, og ikke har noen kommentarer eller innspill til forslag om vern.

Joknåsen naturreservat

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har vurdert oppstartsmeldingen for Joknåsen naturreservat med hensyn til energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og

nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner mm. Så langt NVE kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser i det foreslåtte verneområdet. NVE ber om at områdekonsesjonær Glitre Nett AS uttaler seg om deres eksisterende anlegg og fremtidige planer i områdene ved det foreslåtte naturreservatet.

Statnett SF kommer med innspill om at foreslått verneområde ved Joknåsen ikke berører deres eksisterende anlegg eller lokalisering av planlagte nye anlegg. De har derfor ingen merknader til skogvern som foreslått i oppstartmeldingen.

Å Energi vannkraft viser til at de ikke har anlegg som blir berørt, og har derfor ingen merknader til forslaget om å opprette Joknåsen naturreservat.

Glitre Nett AS – hadde ikke svart på oppstartsmeldingen innen fristen. Statsforvalteren kontaktet derfor Glitre Nett AS den 14.2.2025 og etterlyste innspill. Den 19.02.2025 skriver Glitre Nett AS på e-post at deres anlegg ikke blir berørt av verneforslaget for Joknåsen naturreservat, og ikke har noen kommentarer eller innspill til forslag om vern.

Norges Jeger- og fiskerforbund Aust-Agder viser til at de har involvert Grimstad JFF i prosessen med å gi innspill til oppstartsmeldingen. Foreningen ser positivt på oppstart av verneprosess for Joknåsen naturreservat da dette gir gode leveområder for vilt. De bemerker ellers at området bør kunne brukes til jakt også etter et vern, og at felt storvilt må kunne fraktes ut med motorisert kjøretøy.

Statsforvalterens kommentarer til innspillene

Oksåsen naturreservat - utvidelse

Statnett SF, Glitre Nett AS, og Språkrådet har alle uttalt at deres interesser ikke blir berørt av verneforslaget for utvidelse av Oksåsen naturreservat og at de derfor ikke har merknader til det. Statsforvalteren mener derfor det ikke er nødvendig å kommentere de tre innspillene som kom inn til oppstartsmeldingen noe nærmere.

Tarvatnet naturreservat

Statnett SF, Å Energi vannkraft og Glitre Nett AS har uttalt at deres interesser ikke blir berørt av verneforslaget for Tarvatnet naturreservat, og de har derfor ingen merknader til det. Statsforvalteren mener derfor at det ikke er nødvendig å kommentere innspillene noe nærmere.

Lindesnes kommune har kommet med et innspill om at fjerning av fremmede arter i naturreservatet bør tas inn som eget unntak i verneforskriftens § 4. Som kommunen peker på i innspillet sitt, vil gjennomføring av skjøtselstiltak som for eksempel fjerning av fremmede arter inn under skjøtelsbestemmelsen i verneforskriften § 9. Ut fra Statsforvalterens vurdering fra de gangene vi har besøkt det foreslåtte verneområdet fremstod ikke påvirkning fra fremmede arter som en stor trussel overfor verneverdiene. Det ble registrert et mindre granplantefelt et sted i reservatet, men det så ikke ut til å pågå noen særlig spredning ut fra dette. Statsforvalteren vil utarbeide en forvaltningsplan med føringer for skjøtselen etter vernevedtaket er fattet. Sann som situasjonen fremstod i reservatet ved vernetidspunkt, mener vi det er tilstrekkelig at gjennomføring av tiltak for fjerning av fremmede arter kun inngår i verneforskriften § 9.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) kjenner ikke til at det er noen vassdrags- eller energiinteresser innenfor det foreslåtte naturreservatet ved Tarvatnet. De har likevel bedt om at Glitre Nett AS, som områdekonsesjonær, uttaler seg til oppstartsmeldingen. Statsforvalteren sendte oppstartsmeldingen for Tarvatnet til Glitre Nett AS, men de sendte ikke inn innspill innen høringsfristen som var satt til 24.01.2025. Statsforvalteren tok derfor kontakt med Glitre Nett AS etter at fristen for å komme med innspill var gått ut. Vi fikk tilbakemelding fra de den 19.02.2025 om

at de hadde vurdert oppstartsmeldingen for Tarvatnet naturreservat, og ikke hadde noen merknader til verneforslaget.

Joknåsen naturreservat

Statnett SF, Å Energi vannkraft og Glitre Nett AS har uttalt at dere interesser ikke blir berørt av verneforslaget for Joknåsen naturreservat, og de har derfor ingen merknader til det. Statsforvalteren mener derfor at det ikke er nødvendig å kommentere innspillene noe nærmere.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) kjenner ikke til at det er noen vassdrags- eller energiinteresser innenfor det foreslåtte naturreservatet ved Joknåsen. De har likevel bedt om at Glitre Nett AS, som områdekonsesjonær, uttaler seg til oppstartsmeldingen. Statsforvalteren sendte oppstartsmeldingen for Joknåsen til Glitre Nett AS, men de sendte ikke inn innspill innen høringsfristen som var satt til 24.01.2025. Statsforvalteren tok derfor kontakt med Glitre Nett AS etter at fristen for å komme med innspill var gått ut. Vi fikk tilbakemelding fra de den 19.02.2025 om at de hadde vurdert oppstartsmeldingen for Joknåsen naturreservat, og ikke hadde noen merknader til verneforslaget.

Norges Jeger- og Fiskerforbund Aust-Agder ber om at området bør kunne benyttes til jakt også etter et vern, og at felt storvilt må kunne fraktes ut ved bruk av motorisert kjøretøy. Verneforskriften for Joknåsen naturreservat legger ikke noen nye begrensninger på jakt og fiske, og slike aktiviteter kan foregå som før. Felt storvilt, elg og hjort, vil også kunne transporteres ut fra naturreservatet ved bruk av motorisert kjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget. Det kan benyttes elgtrekker, jernhest eller ATV med belter til dette formålet.

Områdebeskrivelse – Oksåsen naturreservat utvidelsesområde

Verneforslaget for utvidelse av Oksåsen naturreservat er på om lag 520 dekar, og består i all hovedsak av moderat gammel furudominert skog. Det finnes enkelte eldre furutrær over 150 år, men disse står på skinn og lavproduktiv skogsmark. Nordøst for eksisterende reservat finnes skog som skiller seg spesielt ut med mer velutviklet furuskog med gammelskogstruktur, høyere tetthet store/gamle trær samt mye osp. Her, sammen med midtre del av tilbudsområdet, er andelen løvtrær noe høyere enn ellers, og det er innslag av uvanlig storvokst eik og osp. Det sørlige utvidelsesområdet mener vi vil bidra til en forbedret arrondering. Etter en samlet vurdering, vil de registrerte vernekvalitetene nord- nordøst i utvidelsesområdet være et godt tillegg til eksisterende naturreservat ved at man får tilført verneverdier knyttet til eldre furuskog med innslag av store og gamle eik og osp.

Områdebeskrivelse – Tarvatnet naturreservat

Verneforslaget for Tarvatnet naturreservat omfatter en nordvestvendt skråning på østsiden av Tarvatnet. Området er lavereliggende, fra om lag 30-150 m.o.h, og en stor del består også av skog på høy bonitet. Eikeblandingsskog dominerer verneforslaget, og det består av et relativt stort og sammenhengende areal med gammelskog og bestandsalder på ca. 100 år. Spredt finnes det en del stor eik, mens andelen hule trær generelt er lav. Det finnes høye naturverdier knyttet til eldre ospedominert skog og skog med klare nemorale vegetasjonstrekk, som stedvis mye krysttorn. Naturverdiene som skiller seg ut med særlig høy verneverdi omfatter et mindre areal i sør med en forekomst av gamle, hule lindetrær samt et område i nordøst med velutviklet skogstruktur med en høy andel rikbarkstrær, rikere vegetasjon og rike mosesamfunn i og langs bekken som renner gjennom området. I denne delen av området er også andelen død ved høyere enn ellers, og det er registrert en forekomst av den rødlistede skogtypen frist rik edelløvskog (NT).

Området vil bidra til å oppfylle de nasjonale manglene i skogvernet knyttet til vern av skog i lavereliggende områder og skog på høy bonitet. Av de regionale manglene i Agder vil området kunne bidra med gammel eikeskog, ospedominert skog og rik edelløvskog i form av alm-lindeskog og hasselkratt. Vi har vurdert det tilbudte skogområdet ved Tarvatnet som regionalt verneverdig.

Områdebeskrivelse – Joknåsen naturreservat

Det foreslåtte naturreservatet Joknåsen er på om lag 340 daa og ligger på nordvestsiden av Røynevannet i Grimstad kommune. Området består av eldre eikeskog i mosaikk med furuskog på middels til høy bonitet. De skrinnere områdene er furudominert. Verneområdet har spredt innslag av stor osp og store eiketrær, samt noe liggende død ved av disse treslagene. Det finnes også spredt innslag av de rødlista naturtypene lågurtedelløvskog (VU) og kalk- og lågurtfuruskog (VU). I vernevurderingen har Statsforvalteren også lagt vekt på at foreslått verneområde ved Joknåsen, vil kunne inngå som en del av et nettverk av eksisterende naturreservater sammen med pågående verneforslag for Igletjenn, og de eksisterende verneområdene Skiftenes naturreservat, Bjellandshaugane naturreservat og Lauvåsen naturreservat.

Joknåsen naturreservat vil bidra til å dekke inn de nasjonale manglene i skogvernet knyttet til lavereliggende skog på til dels høy bonitet, mens den regionale mangeloppfyllelsen i hovedsak er knyttet opp mot eldre eikedominert skog. Statsforvalteren vurderer Joknåsen i nedre sjikt av regionalt verneverdig.

Verneforskrifter

Forskrift om vern av Oksåsen naturreservat, Flekkefjord kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a. representerer en bestemt type natur i form av alm-lindeskog, lågurt-eikeskog samt velutviklet furuskog med gammelskogstruktur og innslag av uvanlig storvokst eik og osp. Området har også forekomster av svært gamle styvingstrær samt gamle hule trær.
- b. har særskilt betydning for biologisk mangfold ved at det har et rikt arts mangfold og er leveområde for mange rødlistearter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Flekkefjord kommune: 82/1, 82/7, 83/2, 83/4, 83/5, 83/7, 83/8, 83/9, 83/11, 83/29

Naturreservatet dekker et totalareal på 1911 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Flekkefjord kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e. Bålbrenning er forbudt. Forbudet gjelder ikke bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbragt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk

- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende bygninger, veier, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet.
- e. merking, rydding og vedlikehold av stier, løyper, broer og skilt som eksisterte på vernetidspunktet.
- f. beiting
- g. utsetting av saltsteiner
- h. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt
- i. forsiktig rydding av småbusker og kvist i siktlinjer ved faste jaktposter i forbindelse med storviltjakt

§ 5 *Regulering av ferdsel*

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende traktorvei avmerket på vernekartet.

§ 6 *Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene*

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget og med traktor og AVT på traktorvei avmerket på vernekartet
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 *Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser*

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. hogst av etablerte plantefelt
- h. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, e, g og § 7 bokstav a, b, d og g

§ 8 *Generelle dispensasjonsbestemmelser*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 *Skjøtsel*

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 *Forvaltningsplan*

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 *Forvaltningsmyndighet*

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Miljødirektoratet kan delegere myndigheten til kommuner som samtykker til det.

§ 12 *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 12.07.2018 nr. 1826.

Forskrift om vern av Tarvatnet naturreservat, Lindesnes kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a. inneholder truet, sjelden eller sårbar natur som den truede naturtypen frisk rik edelløvskog
- b. representerer en bestemt type natur i form av velutviklet rik edelløvskog på høy bonitet med innslag av hule lindetrær samt spredte store osper og eiketrær. Naturreservatet har klare nemorale vegetasjonstrekk med stedvis mye kratt.
- c. har særskilt betydning for biologisk mangfold knyttet til rike mosesamfunn

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Lindesnes kommune: 425/4, 425/6, 425/9, 425/11, 427/3, 427/6 og 8, 427/9

Naturreservatet dekker et totalareal på 341 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Lindesnes kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e. Bålbrenning er forbudt. Forbudet gjelder ikke bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbragt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sankning av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. beiting
- e. utsetting av saltsteiner

- f. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt
- g. forsiktig rydding av småbusker og kvist i siktlinjer ved faste jaktposter i forbindelse med storviltjakt

§ 5 *Regulering av ferdsel*

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- c. Motorisert ferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- d. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende stier.

§ 6 *Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene*

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 *Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser*

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. hogst av etablerte plantefelt
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav e og § 7 bokstav a, b, d, e og g.

§ 8 *Generelle dispensasjonsbestemmelser*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 *Skjøtsel*

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 *Forvaltningsplan*

Det [*kan*] utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 *Forvaltningsmyndighet*

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Miljødirektoratet kan delegere myndigheten til kommuner som samtykker til det.

§ 12 *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om vern av Joknåsen naturreservat, Grimstad kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- c. inneholder truet, sjelden eller sårbar natur som den truede naturtypen lågurtedelløvskog
- d. representerer en bestemt type natur i form av gammel eike- og furublandingsskog.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Grimstad kommune: 140/3, 141/1 og 150/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på 342 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Grimstad kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- f. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- g. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- h. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- i. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- j. Bålbrenning er forbudt. Forbudet gjelder ikke bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbragt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- j. sanking av bær og matsopp
- k. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- l. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- m. vedlikehold av eksisterende bygninger, veier, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet
- n. beiting
- o. utsetting av saltsteiner
- p. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt
- q. forsiktig rydding av småbusker og kvist i siktlinjer ved faste jaktposter i forbindelse med storviltjakt

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- e. Motorisert ferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- f. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- d. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- e. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- f. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- i. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- j. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- k. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- l. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- m. merking og rydding av nye stier
- n. avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- o. hogst av etablerte plantefelt
- p. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- q. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, f og § 7 bokstav a, b, d, e og g.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Miljødirektoratet kan delegere myndigheten til kommuner som samtykker til det.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.